

Piaci útmutató a Szlovén Köztársaságról

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

2022

Tartalom

Tartalom	2
Alapadatok.....	3
Gazdasági helyzet	4
1. Legfontosabb indikátorok.....	4
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	4
3. Gazdasági helyzet	5
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	8
1. Politikai, államközi kapcsolatok	8
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	9
2.1 A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Szlovén Tagozatának szerepe a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében.....	10
Jogi, szabályozási környezet.....	12
1. Magyar export Szlovéniába	12
2. Import Szlovéniából.....	12
3. Vállalatalapítás	12
4. Egyéb.....	13
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés.....	14
1. EXIM országgockázati besorolás	14
2. Helyi fejlesztési bank	14
3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek.....	14
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	15
5. Tenderlehetőségek	15
Praktikus információk	16
1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok	16
2. Beutazási feltételek.....	16
3. Egészségügyi helyzet.....	17
4. Közbiztonság	17
5. Infrastruktúra, közlekedés.....	17
6. Repülőterek.....	20
7. Banki szolgáltatások elérhetősége	21
8. Egyéb.....	21
Kultúra.....	22
1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	22
2. Fontosabb ünnepek.....	22
3. Vallás, vallási szokások	23
4. Történelmi áttekintés.....	23
5. További hasznos információk	26

Alapadatok

Hivatalos név: Szlovén Köztársaság

Főváros	Ljubljana
Államforma	köztársaság
Kormányzat	parlamentáris köztársaság
Pénznem	euró
Hivatalos nyelv	szlovén
Beszélt nyelvek	magyar, olasz, szerb, horvát
Területe	20 273 km ²
Lakossága	2 101 208 (becslés, 2022)
Éves népességszaporulat	-0,06% (becslés, 2022)
Időeltolódás	GMT + 1 óra
Etnikai megoszlás*	szlovén (94,1%), bosnyák (2,6%), koszovói (0,7%), szerb (0,6%), macedón (0,5%), magyar, olasz, egyéb (2018)*
Vallások	katolikus (62,2%), ortodox (1,5%), egyéb keresztény felekezet (0,6%), nem vallásos (34,3%), egyéb vallású (1,5%)**
Nemzeti ünnep	június 25. – államiság napja

Forrás:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Slovenia>

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/slovenia/>

* <https://www.britannica.com/place/Slovenia/Climate#ref42892>

** https://en.wikipedia.org/wiki/Religion_in_Slovenia

Szlovénia Közép-Európa déli részén, az Alpok lábánál terül el. Nyugaton Olaszország, délnyugaton az Adriai-tenger, délen és keleten Horvátország, északkeleten Magyarország, északon Ausztria határolja. Szlovénia, a korábbi jugoszláv tagköztársaság, 1991 óta független állam, 2004. május 1-je óta tagja az Európai Uniónak, 2007. január 1-jén csatlakozott az eurózónához.

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Szlov%C3%A9nia>

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GDP (milliárd USD)*	46,6	48,4	50	43,1	44,8	48,6	54,2	54,2	53,59	61,53
Egy főre jutó GDP (USD)*	22 642	23 503	24 247	20 890	21 678	23 513	26 116	25 941	25 490	29 200
Egy főre jutó GNI (USD)*	23 260	23 240	23 620	22 270	21 790	22 140	24 610	25 980	25 340	28 240
GDP növekedési üteme (% év/év)*	-2,6	-1	2,8	2,2	3,2	4,8	4,4	3,2	-4,2	8,1
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	-3,3	-2	4,9	0,9	3,7	7	3,9	7,1	-3,1	8,6
Infláció (fogyasztói árak, %)*	2,6	1,8	0,2	-0,5	-0,1	1,4	1,7	1,6	-0,1	1,9
Termék- és szolgáltatásexport (milliárd USD)*	33,95	35,93	38,07	33,26	34,74	40,39	45,93	45,49	41,74	51,39
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0,884	0,893	0,894	0,894	0,9	0,907	0,912	0,917	0,913	0,918
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	61,4	62	60,7	60,3	61,2	64	69,6	70,2		

Forrás:

* <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators#>

** <http://hdr.undp.org/en/statistics/>, kategória: „nagyon magas”

*** <https://countryeconomy.com/government/global-competitiveness-index/slovenia>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői - 2021

Legfontosabb exportpartnerek*	Németország (17%), Svájc (13%), Olaszország (11%), Horvátország (7,9%), Ausztria (6,6%), Franciaország (4,3%), Szerbia (3,1%), Lengyelország (2,9%), Magyarország (2,7%)
Legfontosabb exporttermékek**	gyógyszerek, közlekedési eszközök, elektronikai berendezések, gépek, kazánok, műanyag termékek, üzemanyag (olaj is), alumínium, vas és acél, fa és faipari termékek, bútorok-előregyártott épületek, optikai termékek, orvosi felszerelések
Exportvolumen*	46,48 milliárd USD
Importvolumen***	49,09 milliárd USD
Legfontosabb importpartnerek***	Kína (13%), Németország (13%), Svájc (11%), Olaszország (11%), Ausztria (6,9%), Horvátország (4,5%), Franciaország (2,8%), Lengyelország (2,7%) Magyarország (2,2%) Törökország (2,2%)
Legfontosabb importtermékek****	gyógyszerek, elektronikai berendezések, közlekedési eszközök (kivéve vasút, villamos), szerves vegyianyagok, gépek, kazánok, üzemanyag (olaj is), műanyag, vas és acél, alumínium, fémipari termékek, optikai termékek, orvosi felszerelések

Forrás:

* <https://tradingeconomics.com/slovenia/exports-by-country>

** <https://tradingeconomics.com/slovenia/exports-by-category>

*** <https://tradingeconomics.com/slovenia/imports-by-country>

**** <https://tradingeconomics.com/slovenia/imports-by-category>

3. Gazdasági helyzet

Bár Szlovénia lakossága a volt Jugoszlávia lakosságának mindössze kevesebb, mint tizedét tette ki, a volt tagországok közül a legeredményesebbnek számított, ugyanis a volt Jugoszlávia GDP-jének ötödét, míg az export harmadát adta. Ennek köszönhetően az ország függetlenségének 1991-es kikiáltásakor viszonylag erős gazdasággal és jó nyugati kapcsolatokkal rendelkezett. Szlovénia a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) alapító tagja, 1996-ban lett a CEFTA, 2004. május 1-én az Európai Unió, majd 2012-ben az OECD tagja. Az EU-hoz 2004-ben csatlakozó országok közül elsőként Szlovénia vezette be az eurót, mint fizetési eszközt 2007. január 1-én. A balkáni és a nyugat-európai országok között stratégiaileg kiváló helyen fekvő Szlovénia jó infrastruktúrával és jólképzett munkaerővel rendelkezik. A közép-európai országok közül Szlovéniában a legmagasabb az egy főre jutó GDP annak ellenére, hogy a 2008-2009-es gazdasági világválság elhúzódó recessziót okozott az ország gazdaságában – jelentősen csökkent az export és a belső fogyasztás, az egy főre eső GDP 7,9 százalékkal esett vissza. 2014 és 2016 között az exportvezérelt gazdasági növekedés, melynek alapját a nagyobb európai országok keresletnövekedése generálta, 2016-ra meghaladta a 3 százalékot, 2017-ben 4,8 százalékra nőtt, 2018-ban 4,1 százalékra, 2019-ben pedig 2,4 százalékra csökkent, és elérte az 59 milliárd dollárt. A gazdaság 2019. évi növekedésének lassulása Szlovénia fő külkereskedelmi partnereinek (Németország és Olaszország) gyengébb gazdasági tevékenységére, valamint a belső kereslet csökkenésére volt visszavezethető.

A szlovén GDP reálértéken 4,2 százalékkal csökkent 2020-ban az előző évhez viszonyítva, majd 2021-ben látványos, +8,1 százalékos növekedést produkált. 2020-ban az euróövezeti 6,8 százalékos átlagsökkenésnél valamelyest mérsékeltebb és a várakozásoknál enyhébb 4,2 százalékos szlovén GDP-visszaesést főként az export és az építőipar mérsékelte. A megtakarításokat növelő szlovén háztartások fogyasztása jelentősen, 9,8 százalékkal csökkent 2020-ban az előző évhez képest, ami nagymértékben befolyásolta a szlovén gazdasági növekedést. Az ipari termelés 2020-ban 6,2 százalékkal esett vissza, míg 2021-ben 10,2 százalékkal nőtt, ami jelentősen meghaladja a 8,2 százalékos uniós átlagot. A fogyasztói árak Szlovéniában 2020-ban átlagosan 0,3 százalékkal csökkentek, míg 2021-ben 2,0 százalékkal nőttek. 2020 decemberében a fogyasztói bizalmi index az előző év azonos hónapjához viszonyítva 19 százalékponttal csökkent, ám 2021 elejétől 2021 nyaráig ismét erősödő tendenciát mutatott, majd öt egymást követő hónapban rögzített visszaesés után 2021 decemberében újra javult.

Szlovéniában 2020 végén 15,9 százalékkal volt több munkanélküli, mint egy évvel korábban, majd 2021-ben folyamatos csökkenésnek indultak a munkanélküliségi mutatók. 2021-ben átlagosan 74 316 fő munkanélkülit tartották nyilván, ami 12,6 százalékkal kevesebb a 2020. évi átlagnál. 2021 végén a regisztrált munkanélküliek száma a legalacsonyabb értéket érte el 2008. november óta, és így 2020 végéhez viszonyítva 24,4 százalékkal, 2019-hez képest 12,4 százalékkal volt alacsonyabb. 2021 végén 4,6 százalék volt a munkanélküliségi ráta Szlovéniában.

A járvány jelentősen befolyásolta a szlovén autópiacot, Szlovéniában az új közúti járművek eladása 25 százalékkal csökkent 2020-ban 2019-hez képest. A szlovén GDP 10 százalékát, valamint az export 20 százalékát adó autóipar talpra állása hosszú folyamat. Becslések szerint a 40 ezer autóipari foglalkoztatott egynegyedének, vagyis 10 ezer főnek a munkahelye van veszélyben. Az ágazat problémái ugyanakkor jóval a COVID-19 járvány kitörése előtti időszakra vezethetők vissza, a növekedés gyengülése körülbelül 5-10 évvel ezelőtt elkezdődött. Az autógyártók nem reagáltak elég gyorsan és hatékonyan a fenntarthatósági elvárásokra és a technológiai vállalatok előretörésére. Az autógyártók

átállítását az erőteljes kínai kereslet is késleltette. A szlovén autóiipari klaszter a helyzet lassú javulását és bizonyos mértékű optimizmust tapasztal a tagvállalatai részéről. Ebben hangsúlyozzák a kormánytól kapott támogatás szerepét – a németországinál ugyan valamivel szigorúbb feltételekkel, de a javaslatukkal így is összhangban lévő „Kurzarbeit” szlovéniai bevezetését. A szlovén autóiipari beszállítók az iparág helyzetének ösztönzése és a zöld mobilitást célzó törekvések megvalósítása érdekében együttműködési megállapodást kötöttek a kormánnyal 2021. októberben. A GREMO projekt keretében a kormány, a tudományos szektor és az autóiipari szereplők együttműködése valósul meg. A fenntartható mobilitást támogató technológiák megteremtéséhez a szlovén autóiipari vállalatoknak hozzávetőlegesen összesen 600 millió euróra van szüksége 2027-ig, a tervek szerint ebből 400 millió eurót a vállalatok biztosítanak, míg a fennmaradó 200 millió euró fedezéséhez állami támogatásra számítanak.

Szlovénia gazdaságának egyik húzóágazata a turizmus, amely 2019-ben még a GDP közel 10 százalékát biztosította, ám 2021-ben már csak annak 5,3 százalékát. Ez 1,5 milliárd eurót jelent, ami 26,1 százalékos növekedést mutat az előző évi adathoz képest. Amíg a Covid-19 járványt és a válságot megelőző évben (2019) 6,23 millió turistaérkezés mellett 15,77 millió vendégéjszakát regisztráltak az országban, addig 2021-ben 4,02 millió turista 11,25 millió vendégéjszakát töltött szlovén kereskedelmi szálláshelyeken. A belföldi turizmus aránya egyre jelentősebb, 2021-ben 42 százalékkal nőtt a vendégszám, míg a vendégéjszakák száma 47 százalékkal, ugyanakkor a külföldi turistaérkezések száma 61, az általuk eltöltött vendégéjszakák száma pedig 57,8 százalékkal csökkent a 2019. évi adathoz képest.

A gazdasági miniszter a szektor átalakítását és új termékek fejlesztését segítő intézkedések bevezetését sürgeti: a belföldi turizmus ösztönzését, tömegturizmus helyett előtérbe helyezve a fertőzések elleni biztonságot, nyugalmat, fenntarthatóságot és a magas hozzáadott értéket (butikurizmus). „Az én Szlovéniám” szlogennel indítottak belföldi turizmust népszerűsítő kampányt. A kormány eddig összesen több mint 500 millió eurót irányzott elő a turizmus ösztönzésére. Első alkalommal 2020-ban 350 millió euró értékben a szlovéniai turisztikai szálláshelyeken felhasználható turisztikai utalványokat biztosított valamennyi szlovéniai állandó lakcímmel rendelkező nagykorúnak 200, a kiskorúaknak 50 euró értékben. A gazdasági miniszter értékelése szerint 2020-ban a turisztikai utalványok mentették meg a nyári szezont. 2021-ben újabb 230 millió euró értékben a turisztikai szálláshelyek mellett éttermekben, sport- és kulturális tevékenységekre is felhasználható utalványokat bocsátott a lakosság számára (100 euró nagykorúaknak, 50 euró kiskorúaknak). Szlovénia turisztikai ágazata más hasonló országokhoz képest jobb helyzetben van, 2020. júliusban és augusztusban egyes helyszíneken a turisták száma már elérte a 2019-es szintet vagy azt is meghaladta, ugyanakkor a külföldi turisták helyett ezúttal a belföldiek voltak túlsúlyban. A 2021-es nyári szezonban is jelentősen fellendült a szlovén turizmus, kevesebb belföldi vendéggel 2020-hoz képest, ugyanakkor nőtt a külföldi vendégek száma, főként a kelet - európai országokból érkezőké.

Szlovénia export-kitettsége rendkívül magas. Legfontosabb külkereskedelmi partnerei Németország, Svájc, Ausztria, Olaszország és Horvátország. A szlovén export 2021-ben – 23,7 százalékos növekedéssel - 46,34 milliárd dollárt tett ki. Az ország legfontosabb exportpartnerei az EU-tagállamok, melyek közül a legjelentősebbek Németország, Svájc, Olaszország, valamint Svájc. A legfőbb kiviteli termékek a gyógyszerek, a közlekedési eszközök, az elektronikai berendezések és a gépek. Az erősen exportorientált szlovén gazdaságnak kihívásokkal kell szembenéznie az export tekintetében 2022-ben is, mivel az ország legfontosabb kereskedelmi partnereinek gazdaságát is súlyosan érintette a koronavírus-járvány. Szlovénia fő importpartnerei szintén Németország, Svájc és Olaszország voltak, az ország főként gyógyszereket, közlekedési eszközöket (kivéve vasút,

villamos), elektronikai berendezéseket és gépeket importált 2021-ben. Az export növekedésének ösztönzése mellett a külföldi beruházások ösztönzése a gazdaságpolitika kiemelt területe.

A szlovén kormányzat fókuszágazatai: az ICT, az önvezető járművek, a turizmus, a szolgáltatások, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar.

Az előrejelzések szerint a szlovén GDP növekedése – az ukrajnai háború hatására - 2022-ben 4,6%-ra, 2023-ban pedig 2,5%-ra mérséklődik. A növekedés fő motorja a belföldi kereslet lesz. A munkaerőpiacot várhatóan továbbra is a magas foglalkoztatottság és az alacsony munkanélküliségi ráta jellemzi majd, illetve nőhet a bérekre nehezedő nyomás. Az egyre növekvő üzemanyag- és élelmiszerárak tovább növelik az inflációt, mely 2022 júliusában elérte a rekordnak számító 11%-ot. Nagy kockázatot jelent, hogy az erősebb bérnövekedés tovább emelheti az inflációs várakozásokat, és fennáll az elhúzódó inflációt okozó ár-bér spirál kialakulásának veszélye is.

Az Oroszországgal és Ukrajnával folytatott közvetlen kereskedelem alacsony mértékű, ugyanakkor a gáz, valamint az olaj- és kőolajimport 13%-a, vagyis a teljes energiafelhasználás mintegy 18%-a Oroszországból származik. A magasabb energiaárak és az ellátási láncok zavarai már jelenleg is rontják a fogyasztói és a vállalkozói bizalmat.

A fiskális politika várhatóan mérsékelten szigorodik 2022-ben. Az ideiglenes támogatások és adóintézkedések célja, hogy mérsékelje a növekvő villamosenergia-árak hatásait a legtöbb érintett háztartásban.

A szlovén egy 2 milliós, kisméretű piac Magyarországhoz képest, míg az egy főre eső GDP több, mint másfélszerese a hazainak. A fizetőképes kereslet ehhez mérten arányaiban magasabb, a magas színvonalú termékek és szolgáltatások képesek piacra lépni. A lakosság megtakarítási és vásárlási, a vállalatok pedig a beszerzési döntéseikben rendkívül konzervatívak, az alacsonyabb árnál is jobban becsülik a megbízhatóságot és a helyi beszerzést. Termékek piacra vitelek helyi viszonteladó mindenképpen javasolt, melynek felkutatásához a [külgazdasági iroda](#) is segítséget nyújt.

Forrás:

https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Slovenia

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/slovenia/>

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-performance-country/slovenia/economic-forecast-slovenia_hu

<https://santandertrade.com/en/portal/analyse-markets/slovenia/economic-outline>

<https://www.slovenia.info/en/business/research-and-analysis/tourism-in-numbers>

http://exporthungary.gov.hu/download/3/1a/e2000/Szlov%C3%A9nia_20220321.pdf

<http://exporthungary.gov.hu/download/8/9f/b2000/Szlov%C3%A9nia%20V3.pdf>

<https://www.slovenia.info/en/business/research-and-analysis/tourism-in-numbers>

https://www.slovenia.info/uploads/dokument/tvs/2021/2021_Tourism_in_numbers.pdf

<https://www.oecd.org/economy/slovenia-economic-snapshot/>

<https://tradingeconomics.com/slovenia/inflation-cpi>

További hasznos gazdasági információk:

[ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index](#)

A Világbank adatbázisa: <https://data.worldbank.org/country/slovenia>

[Szlovénia központi statisztikai hivatala](#)

ENSZ-adatok: <http://data.un.org/en/iso/si.html>

[Szlovén Makrogazdaság-elemzési és Fejlesztési Intézet](#)

World's Top Exports: <http://www.worldstopexports.com/slovenias-top-10-exports/>

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

Magyarország és szomszédai között a legzökkenőmentesebb, példaértékű kapcsolatok alakultak ki már az 1970-es évektől kezdve, az akkor még jugoszláv tagköztársaság Szlovéniával. E kapcsolatok jelentős szegmense a határ két oldalán élő magyar és szlovén nemzetiség önazonosság-örzését szolgáló anyanemzeti gondoskodás. Magyarország - az önálló Szlovénia kikiáltását követően az elsők között – 1992. január 15-én elismerte a Szlovén Köztársaságot és egyidejűleg diplomáciai kapcsolatot létesített vele. Fél év múlva egymás fővárosaiban megnyíltak a nagykövetségeink, 1998-ban pedig a szentgotthárdi szlovén főkonzulátus. 1992-ben barátsági és együttműködési szerződést (alapszerződést), magyar–szlovén kisebbségvédelmi keretegyezményt, valamint kulturális, oktatási és tudományos együttműködésről szóló államközi egyezményt írt alá a két ország.

A jószomszédi viszony jegyében 2007-től együttes kormányüléseket is tartanak, hasonlóképpen más relációkhoz. Az államközi egyezmények, tárcaközi megállapodások száma meghaladja a 60-at.

A magyar-szlovén kapcsolatok kiemelt területe a határon átnyúló együttműködés, mely már az Európai Unióhoz történő csatlakozást megelőző időszakban kezdődött, majd folytatódott a 2007-2013 időszakban megvalósult Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Programmal, valamint 2014 és 2020 közt az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Együttműködési Programmal. A határon átnyúló együttműködést erősítette a 2017-ben indított Muravidéki Gazdaságfejlesztési Program is. A magyar-szlovén határmenti együttműködés hatékonyságának növelése céljából a szlovéniai magyar és a magyarországi szlovén kisebbségi önkormányzat, valamint Szentgotthárd és Lendva települések önkormányzata európai területi társulást (ETT, EGTC) alapítottak [MURABA Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás](#) néven 2017-ben, melynek célja, hogy előmozdítsa a vegyesen lakott régióban a határon átnyúló együttműködést, támogatva ezzel fenntartható fejlődését, valamint elősegítse a nemzetiségek jogszabályban rögzített jogainak érvényesítését, az anyanemzettel való kapcsolattartást, különösen a nyelv és a kultúra védelme, ápolása terén.

A magyar-szlovén kapcsolatok nagyon jók, különösen a gazdaság és a turizmus területén, továbbá az Európai Unióban is több kérdésben együttműködik a két ország. A két ország párbeszéde rendszeres és intenzív, és közös céljuk a kapcsolatok szorosabbra fűzése.

Forrás:

http://www.vaml.hu/upload/2012_02/17/132951562746323938/tabor_2010_szekely_andras_bertalan.pdf

https://ec.europa.eu/regional_policy/hu/atlas/programmes/2007-2013/crossborder/cross-border-operational-programme-slovenia-hungary

<http://www.si-hu.eu/hu2/program/o-programu/>

<http://exporthungary.gov.hu/download/2/e7/52000/Szlov%C3%A9nia.pdf>

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

A szomszédos országok általában előnyt élveznek az új üzleti lehetőségek keresése során, de a magyar-szlovén kereskedelmi kapcsolatokban vannak még kiaknázatlan lehetőségek. Az okok Szlovénia hagyományos exportpiacaiban keresendők. Magyarország a rendszerváltásig vasfüggöny mögött volt és komolyabb együttműködés csak a határ menti régiók között alakult ki. A szlovén vállalatok számára a magyar piac fizikailag és gondolatilag közelebb van, mint Közép- és Kelet-Európa egyéb piacai, hiszen a két ország szomszédos egymással, és a kisebb cégek a földrajzi közelség miatt könnyebben boldogulnak ezen a piacon. Az utóbbi években a kétoldalú gazdasági kapcsolatok volumenét és a szlovén exportőrök egyre nagyobb érdeklődését a magyar piac iránt a statisztikai adatok is igazolják, hiszen Szlovénia magyarországi exportjában és a kétoldalú árucseréértékében tartós növekedés mutatkozott 2019-ig.

Az együttműködés lehetséges területei a vízgazdálkodás, a szennyvíz- és hulladékkezelés, az alternatív- és megújuló energia, a mezőgazdasági- és élelmiszerfeldolgozó technológiák, az ICT, a gáz- és olajipari berendezések, a K+F és a tudás és technológia transzfer, valamint a gyógyszerek és gyógyászati berendezések.

Az egyik jelentős szlovén befektetés Magyarországon az autóiipari beszállító Hidrija Bausch Kft. Gyöngyösön. A cég 50 magyar munkavállalót foglalkoztat, az alkalmazottak számát további 40-50 fővel kívánják bővíteni 2021-ig. Profiljuk az elektromobilitás, új fejlesztésük a mágneses indukció alapú meghajtás, amit a városi buszközlekedésben 2020-ig szeretnének megvalósítani Ljubljánban. A zalaegerszegi vezető nélküli technikák fejlesztésére tervezett tesztpálya projektjét szlovén oldalon nagy érdeklődéssel fogadták.

Magyar részről a MOL Slovenia 1996 óta van jelen a szlovén piacon kőolajtermékek kis- és nagykereskedelmi tevékenységével. Az OTP Bank 2020 januárjában zárta le a szlovén SKB Bank felvásárlását, melynek felvásárlásával annak 99,73%-os tulajdonosa lett. Az OTP Bankcsoport Szlovéniában bankhálózatán túlmenően befektetési projektekkel is jelen van. Legújabb projektje a ljubljánai intermodális csomópont fejlesztésére irányuló, korábbi nevén Emonika projekt. Az erről szóló szándéknyilatkozatot 2020 decemberében írták alá Ljubljánban. A beruházási projekt egy vasút- és buszállomást, valamint egy szállodát, szórakoztató- és bevásárlóközpontot magában foglaló komplexumot jelent, melynek építését várhatóan 2022-ben fogják elkezdni, és két évig fog tartani. További jelentősebb magyar befektetők Szlovéniában a Silkem Hungary Kft., a Bravophone Kft., a Varis Kft., a Naton Kft. a Rail Cargo és a Wrigley.

Magyarország Szlovénia 9. legfontosabb kereskedelmi partnere volt 2021-ben. A két ország közötti kereskedelmi forgalom folyamatosan nőtt 2016 és 2019 között, majd a koronavírus-járvány miatt 2020-ban 6,5 százalékkal csökkent, és végül 2021-ben 14,4 százalékkal nőtt, elérve a 2,87 milliárd eurót. A tavalyi év adata már 6,5 százalékkal meghaladta a 2019. évi, azaz a világjárványt megelőző év forgalmi adatát. A kivitel 2021-ben 18,5 százalékkal, 1,35 milliárd euróra, a behozatal pedig 11 százalékkal, 1,53 milliárd euróra nőtt. A külkereskedelmi egyenlegünk évek óta negatív, a hiány 2020-hoz képest 2021-ben 25 százalékkal alacsonyabb volt és 176,8 millió eurót tett ki.

A magyar-szlovén együttműködés egyik kiemelt területe a turizmus. Magyarország a világjárványt megelőzően 2019-ben a beutazásokat tekintve az 5., 2021-ben pedig a 6. legfontosabb küldőpiaca volt Szlovéniának. 2021-ben 103.834 magyar turista látogatott el az országba, akik 286.585 vendégéjszakát tölthettek el ott. Ezzel mind a turistaérkezések, mind pedig a vendégéjszakák számának tekintetében mintegy 6 százalékos piaci részesedése van a magyar beutazásnak Szlovénia turizmusában. A 2021. évi adatok azonban a világjárványt megelőző év, a 2019. évi turistaérkezések 54, a vendégéjszakák számát tekintve pedig csak

annak 58 százalékát érték el. A magyar vendégek az aktív kikapcsolódás mellett a kultúra, a városok látnivalói és a konyhaművészet iránt is érdeklődnek. Szlovénia kulináris célpontként való felismerését elősegíthetik a nemrég megszerzett Michelin-csillagok, továbbá az, hogy 2021-ben az Európa Gasztronómiai Régiója címet viselhette. 2021-ben Szlovéniából 225.000 turistaérkezést regisztráltak Magyarországon, a vendégéjszakák száma pedig 242.000 volt. Turisztikai költés tekintetében a szlovén turisták 3,36 milliárd forint bevételt produkáltak Magyarországon, ami 13.900 Ft/nap/fő átlagos költést jelentett. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) kiemelten fontosnak tartja a magyar-szlovén kapcsolatok fejlesztését, melynek érdekében üzletember-találkozóval egybekötött gazdasági fórumokat szervez. A legutóbbi ilyen rendezvényre 2019. december 28-án került sor Budapesten az MKIK, a Szlovén Kereskedelmi és Iparkamara és Szlovénia magyarországi nagykövetsége szervezésében, melyen 18 szlovén és 25 magyar cég összesen 65 képviselője vett részt.

Forrás: <http://www.budimpesta.veleposlanistvo.si/index.php?id=1799&L=10>
<http://exporthungary.gov.hu/download/8/9f/b2000/Szlov%C3%A9nia%20V3.pdf>
<https://turizmus.com/szabalyozas-oroszagmarketing/a-zold-turizmust-tamogatja-magyarorszag-es-szlovenia-is-1170669>
<https://mfor.hu/cikkek/vallalatok/az-otp-egyben-lenyelte-a-szloven-skb-bankot.html>
<https://www.slovenia.info/en/business/research-and-analysis/tourism-in-numbers>

A magyar-szlovén külkereskedelem áruszerkezete (M EUR)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Összesen	1 140,76	1 174,51	1140,59	1350,41	1 487,81	1 527,78	1376,58	1527,28	-347,05	-353,27	-235,992	-176,871
Élelmiszer, ital, dohány	127,55	137,01	129,39	139,39	126,52	129,94	121,33	144,92	1,03	7,08	8,061	-5,531
Nyersanyagok	59,95	61,57	58,70	95,29	36,59	40,6	25,70	33,59	23,36	20,97	32,999	61,700
Energiahordozók	96,23	87,72	67,04	98,67	101,48	118,42	81,43	130,08	-5,25	-30,70	-14,398	-31,409
Feldolgozott termékek	463,14	469,45	449,72	545,06	581,32	559,11	519,85	549,46	-118,18	-89,66	-70,127	-4,409
Gépek, szállítóeszközök	393,89	418,76	435,75	472,00	641,90	679,72	628,28	669,22	-248,01	-260,96	-192,527	-197,220
Forrás: KSH												

2.1 A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Szlovén Tagozatának szerepe a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Szlovén Tagozata 1999-ben alakult meg. Az országos lefedettségű tagozatot a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara működteti, az elnöki tisztséget Balogh Bernadett tölti be. A Tagozat általános célja a Magyarország és Szlovénia közötti gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok ápolása, tagjai gazdasági érdekeinek előmozdítása. Feladata, hogy a Szlovéniában működő magyar tulajdonú cégek, illetve a Magyarország iránt érdeklődő, vagy magyar cégekkel kapcsolatban lévő helyi cégek számára szervezett formában biztosítson érdekvédelmet, illetve szolgáltatásaival szakmai támogatást nyújtson a magyar nemzeti kamarai rendszerre támaszkodva. A tagozat ugyanakkor a magyar kis- és középvállalkozások számára is értékes információkkal szolgál

az adott ország gazdaságával, üzleti környezetével kapcsolatban, aktívan hozzájárul a partnerkapcsolatok fejlesztéséhez üzleti ajánlatok közvetítésével, valamint tájékoztató rendezvények és üzleti delegációk szervezésével. A Tagozat tagja lehet bármely, Magyarországon bejegyzett, kamarai regisztrációval rendelkező jogi személy, szakmai szövetség, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, vagy a Magyar Ügyvédi Kamara tagja, aki a Tagozat honlapján is megtalálható kitöltött és aláírt belépési nyilatkozatát a tagozat titkára részére megküldi. A belépéshez kapcsolódó további feltételekről a [Magyar-Szlovén Tagozat honlapján](#) tájékozódhatnak az érdeklődők.

Elérhetőség: [MKIK Magyar-Szlovén Tagozat](#)

Elnök: Balogh Bernadett

Titkár: Szombath Valéria

E-mail: gazdasagfejlesztes@zmik.hu

Tel: 0692 550 515

Jogi, szabályozási környezet

Szlovéniában polgári jogrendszer működik, melynek kialakítására jelentős hatással volt a német jogrendszer. A jelenlegi szlovén jogszabályok sarokkövei az Alkotmány, a Kötelezettségek Kódexe, a Vagyonjogi törvény, a Polgári Perrendtartás, a Büntetőtörvénykönyv és a Büntetőeljárás törvény. Szlovénia európai uniós csatlakozása (és ezzel a közösségi jog átvétele) szintén befolyásolja az ország jogalkotását. Szlovénia jogrendszere nem ismeri el a bírói jogalkotást, ami annyit jelent, hogy az alacsonyabb szintű bíróságokat nem kötik a magasabb szintű bíróságok határozatai. Az alacsonyabb szintű bíróságok azonban rendszerint betartják és követik a magasabb szintű bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság ítélezési gyakorlatát. A törvényeknek és más rendeleteknek meg kell felelniük a nemzetközi jog általánosan elfogadott elveinek, valamint a Szlovéniát kötő nemzetközi szerződéseknek. A nemzetközi szerződések a szlovén Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogszabályi hierarchiában az állami jogszabályok felett állnak.

Forrás: http://www.mrva.si/en/Dispute-resolution_2.html

https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-si-maximizeMS-hu.do?member=1

1. Magyar export Szlovéniába

Szlovénia az Európai Unióhoz történt csatlakozása után átvette az Unió közös kereskedelempolitikáját. A tagországokkal – így Magyarországgal is – az áruforgalomban megszűntek a vámhatárok. Uniós származású áru esetén bármilyen okmány (például fuvarlevél) megfelel az áru származásának igazolására. Tranzitáru esetén vámokmányokra van szükség. Szlovéniában – az Unió többi tagországához hasonlóan – a jövedéki termékek kereskedelmére ún. adófelfüggesztést alkalmaznak.

Forrás, további hasznos információ: https://europa.eu/youreurope/business/selling-in-eu/selling-goods-services/selling-products-eu/index_hu.htm

<https://www.fu.gov.si/en/topics/#c5293>

2. Import Szlovéniából

A Szlovénia és Magyarország közötti kereskedelmi forgalom az Európai Unióval megkötött megállapodás alapján bonyolódik, Szlovénia átvette az EU vámrendszerét és az országban a Közösségi Vámkódex lépett hatályba. Import- és exportvámok, valamint azokkal azonos hatású díjak kivetése tilos a tagállamok között. A kereskedelem engedélyezési rendszere alapvetően a közösségi szabályokra épül.

Forrás, további hasznos információ: https://europa.eu/youreurope/business/selling-in-eu/selling-goods-services/selling-products-eu/index_hu.htm

<https://www.fu.gov.si/en/topics/#c5293>

3. Vállalatalapítás

Szlovéniában a magánszemélyek leggyakrabban egyéni vállalkozóként végeznek üzleti tevékenységet, a jogi személyek pedig különböző típusú vállalkozásokat alapíthatnak, melyek közül a legelterjedtebbek a korlátolt felelősségű társaság (LLC vagy d.o.o.) és a részvénytársaság (PLC vagy d.d.). A külföldi állampolgároknak a vállalkozás alapítását megelőzően [adószámot kell igényelniük](#). Vállalkozók, gazdasági társaságok esetében a szlovén adószám kiváltásához szükséges dokumentumok: magyarországi cégbejegyzést igazoló hivatalos dokumentum és annak hiteles szlovén fordítása, amennyiben nem a cégvezető jár el, úgy meghatalmazás az eljáró személy részére, a szlovén adószám kiváltása iránti igény írásos indokolása, egy példányban kitöltött „DR-02” számú formanyomtatvány,

amely elérhető szlovén nyelven – határ menti településeken történő felhasználásra, magyar nyelven is – a [FURS](#) (Szlovén Adó- és Vámhivatal) hivatalos honlapján. A szlovén adószám kiváltása a vállalkozások esetében is költségmentes és azonnal kiállításra kerül.

A cégalapítás szabályait az uniós szabályozással összhangban álló Társasági Törvény szabályozza. A cégbejegyzést megelőzően meg kell határozni a cég nevét, képviselőit, székhelyét, valamint a tevékenységet.

Új vállalkozások egyszerű és gyors alapítását (Kft. – 8 nap) a SPOT rendszer keretein belül, „one-stop-shop”, azaz egyablakos ügyintézés keretében lehet megtenni a <http://spot.si> honlapon. Az egyéni vállalkozás alapításához nem szükséges indulótőke, korlátolt felelősségű társaság 7500 EUR-s, a részvénytársaság 25000 EUR-s alaptőkével alapítható meg. 2018. január 1-jén kisebb adóreform lépett hatályba, amelynek célja a munkát terhelő adók csökkentése és a szlovén üzleti környezet versenyképességének növelése volt. Az ÁFA mértéke 22% és 9,5%, a társasági adó 19%.

Forrás és további hasznos információ:

<http://eugo.gov.si/en/starting/business-registration/>

<http://exporthungary.gov.hu/download/8/9f/b2000/Szlov%C3%A9nia%20V3.pdf>

<https://ljubljana.mfa.gov.hu/page/szloven-adoszam-kivaltasa>

További hasznos információk a vállalat alapításról és az adózásról, vámokról:

[Republika Slovenija Financial Administration](#)

4. Egyéb

Az iparjogvédelem és szerzői jogok védelme a Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztériumon belül működő autonóm intézmény, a Szlovén Szellemi Tulajdoni Hivatal (SIPO) hatáskörébe tartozik. A SIPO hatáskörébe tartoznak a szabadalmak, a kiegészítő oltalmi tanúsítványok, az ipari minták, a védjegyek, a földrajzi árujelző oltalmak, a topográfiai oltalmak (a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek kivételével). A hivatal foglalkozik a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogszabályok alkotásával, valamint szerzők közös jogkezelő szervezetei részére történő engedélyek kiadásával, illetve ellenőrzi ezen szervezetek működését.

Forrás: <http://www.uil-sipo.si/sipo/office/tools/home/>

A külföldi állampolgárok 2003 februárja óta vásárolhatnak ingatlant Szlovéniában viszonzossági alapon. A viszonzosság elvét az Igazságügyi Minisztérium ellenőrzi a 9/99. Viszonossági Törvény alapján. Szlovénia 2004. évi európai uniós csatlakozását követően az EU állampolgárai korlátozások nélkül vásárolhatnak ingatlant az országban. Ugyanakkor a mezőgazdasági földterület megszerzésével kapcsolatban minden külföldi állampolgárra különleges eljárások vonatkoznak. Ingatlanvásárláshoz szükséges adószám és egy ún. EMSO szám (TB számhoz hasonló) igénylése, mely kb. 3 napot vesz igénybe. A vásárláshoz javasolt ingatlanügynök szolgáltatásainak igénybevétele.

Forrás: <https://www.globalpropertyguide.com/Europe/Slovenia>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. EXIM országkockázati besorolás

Az EXIM országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Szlovénia a 2-es országkockázati kategóriába esik, tehát biztosítható (kétéves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletek vonatkozásában).

Forrás: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-altal-minositett-orszagok-listaja>

2. Helyi fejlesztési bank

[SID Bank](#) (SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d., Ljubljana)

Cím: Ulica Josipine Turnograjske 6, SI-1000 Ljubljana

Tel.: +386 1 200 75 00

E-mail: info@sid.si

3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek

[SPIRIT Slovenia](#)

A vállalkozásfejlesztés és kereskedelem promóciójának csúcsszerve a Gazdasági Minisztérium alá tartozó SPIRIT Slovenia, mely ljubljanai székhellyel, főleg a nagyobb ipari és termelő vállalatok számára biztosít bemutatkozási lehetőséget Szlovénia határain túl üzleti delegációk szervezésével. A szervezet igazgatóságai az alábbi szolgáltatásokkal segítik a szlovén cégeket.

- Entrepreneurship, Innovation and Technology Development

Az igazgatóság a K+F+I orientált cégek piacra jutását segíti a fenntarthatóság, vállalkozási kultúra, női vállalkozások témakörökben, a nemzeti programokban lefektetett alapelvek mentén. Az EU kohéziós politika, környezetipar, technológiai parkok, inkubátorok tekintetében a támogatások allokálása szintén ezen az igazgatóságon keresztül történik.

- Foreign Direct Investment

A külföldi működőtőke bevonása az igazgatóság keretein belül, kiállításokon, vásárokon történő megjelenéssel, a <https://www.sloveniapartner.eu/> portál támogatásával történik.

- Internationalisation

A vállalatok nemzetköziesítésében a SPIRIT mellett a [Slovenia Tourist Board](#) és a Szlovén Kutatási Ügynökség, az [ARRS](#) vesz részt. Utóbbi a K+F központokat, egyetemi kutatórészlegeket, alapkutatásokat összefogó és támogató szervezet, elsősorban bilaterális kutatási megállapodásokat segít elő.

- Admin/Finance

A három fenti szakmai részleg mellett 13 fővel állnak a vállalkozások rendelkezésére kohéziós alapokkal, jogi kérdésekkel kapcsolatos, illetve Access2Finance (forráshoz jutási) kérdésekben.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/8/9f/b2000/Szlov%C3%A9nia%20V3.pdf>

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

Szlovén Kereskedelmi és Iparkamara

Cím: Dimičeva 13, SI-1504 Ljubljana

Tel.: + 386 1 5898 000

E-mail: info@gzs.si

Az egyik legerősebb érdekképviseleti szervezet, jellemzően a közepes és nagyvállalatok érdekképviseleti szerve, 26 szövetséget foglal magában, ágazati alapon szerveződik, 7000 vállalat a tagja.

Szlovén regionális kamarák elérhetőségei: <https://eng.gzs.si/vsebina/About-Us/Organisation/Branch-Associations-and-Regional-Chambers/Regional-Chambers>

Szlovén Kézműves és Kisvállalkozói Kamara

A tisztán területi alapon, 62 régióban fellelhető szervezet önkéntes alapon szerveződik, négy évre választott képviselők útján igazgatják. Az információs és érdekképviseleti szervezet 40 éve alapították és a KKV-kat hivatott képviselni, függetlenül a mindenkori kormánytól és nagyvállalatoktól.

Fejlesztési ügynökségek (12 szervezet)

A fejlesztési ügynökségek (Regional Development Agency, RRA) olyan szervezeteket takarnak, melyek a regionális vállalkozás-, szociális, térség-, és környezetfejlesztést tűzték ki célul, közfeladatokat látnak el a nekik otthont adó régióban. Professzionális szakmai támogatást nyújtanak a helyi vállalkozásoknak és szervezeteknek, azonosítják, megvalósítják és felügyelik a projektötleteket, legyen szó közbeszerzésről, public-private együttműködésről, finanszírozási tanácsadásról. Az ügynökségek általános feladata emellett régiójuk gazdaságának népszerűsítése.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/8/9f/b2000/Szlov%C3%A9nia%20V3.pdf>

CED Közép-európai Gazdaságfejlesztési Hálózat Nonprofit Kft. lendvai irodája

Irodavezető: Héra József

Cím: 9220 Lendva, Fő u. 24.

Telefon: +36 (30) 9279063

Email: lendava@ced.hu

5. Tenderlehetőségek

A szlovéniai tenderekről az alábbi honlapokon érhetőek el információk:

<https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByBO.do>

<https://www.slovenia.info/en/business/public-tenders-stb>

<https://www.tendersinfo.com/global-slovenia-tenders.php> - fizetős oldal

Praktikus információk

1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok

Magyarország Nagykövetsége, Ljubljana

Misszióvezető: Dávid Andor Ferenc, rendkívüli és meghatalmazott nagykövet

Külgazdasági attasé: Jakó Erika, erika.jako@mfa.gov.hu, +386 1 583 04 22

Cím: Ulica Konrada Babnika 5, 1210 Ljubljana-Šentvid

Telefonszám: +386 1 583 04 00

E-mail: mission.lju@mfa.gov.hu

Szlovén Köztársaság Nagykövetsége, Magyarország

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: dr. Marjan Cencen

Cím: 1025 Budapest, Cseppkő utca 68.

Telefon: + 361 438 5600

E-mail: sloembassy.budapest@gov.si

Gazdasági tanácsos: Igor Lakota

T: +361 438 5616

E-mail: igor.lakota@gov.si

2. Beutazási feltételek

Szlovénia a schengeni övezet része, így alapesetben a magyar-szlovén határon nem kell külön ellenőrzésre számítani, ugyanakkor Szlovéniában mindenkinek kötelezően rendelkeznie kell személyazonosító okirattal. Magyar állampolgárok esetében ez lehet a legalább az utazás utolsó napjáig érvényes útlevelel, személyazonosító igazolvány vagy fényképes kártya alakú ideiglenes személyazonosító igazolvány, illetve a konzul által kiállított ideiglenes útlevelel. A kiskorúaknak szintén rendelkezniük kell az előbb említett okmányok valamelyikével. A magyar vezetői engedély Szlovéniában nem alkalmas személyazonosság igazolására.

Szlovéniában azoknak, akik 3 napnál többet tartózkodnak az országban, a jogszabály értelmében díjmentes eljárás keretében regisztrálniuk kell a helyi rendőrségen, de ez alól kivételt jelentenek a hivatalos szálláshelyek, akik elvégzik a regisztrációt. Magyar állampolgárok tartózkodási engedély nélkül 90 napot tartózkodhatnak az országban.

500-1200 € mértékű büntetést szabhatnak ki arra a külföldi állampolgárra, aki érvényes úti okmány nélkül tartózkodik Szlovéniában, vagy amennyiben a külföldi állampolgár nem jelenti be úti okmányának elvesztését, illetve, ha érvényes személyigazolvány és/vagy útlevelel nélkül kívánnak Szlovéniába Horvátország felől belépni.

A Szlovéniába belépő külföldi személyfuvarozók (buszok, kisbuszok stb.) utazási céljuktól függetlenül adózási kötelezettség alá esnek Szlovéniában. Az autóbust üzemeltetőnek (az utazás szervezőjétől függetlenül) [szlovén adószámot kell kérnie](#) és jelentést kell benyújtania a Szlovéniában/Szlovénián keresztül megtett fuvarokról, amelyek után adót kell fizetnie.

Forrás:

<https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-orzagonkent/szlovenia?szlovenia=#b>

<https://ljubljana.mfa.gov.hu/page/legfontosabb-konzuli-tudnivalok-2017-nyar>

<https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=8122&acro=living&mode=text&recordLang=en&lang=en&parentId=7762&countryId=SI&regionId=>

3. Egészségügyi helyzet

Fertőzőbetegségek és járványok tekintetében azonos a helyzet a többi fejlett EU tagállammal. Az utazás megkezdése előtt mindenképpen javasolt az Európai Egészségbiztosítási Kártya (EU Kártya) kiváltása, melyet a magyarországi lakóhelye szerint illetékes megyei egészségbiztosítási pénztár állít ki, érvényességi ideje legfeljebb 36 hónap. Tekintettel arra, hogy a turisták által sűrűn látogatott szlovéniai üdülőhelyek környékén az orvosok döntően magánpraxisban működnek, illetőleg a Szlovén Köztársaságban a magyarországinál szűkebb a társadalombiztosítás keretében igénybe vehető szolgáltatások köre, továbbá egy külföldön elszenvedett baleset esetén a hazaszállítást csak kivételes esetben fedezi a kötelező egészségbiztosítás, ajánlott mindenre kiterjedő utas- és balesetbiztosítás megkötése.

Forrás: <https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-orszagonkent/szlovenia?szlovenia=#b>

4. Közbiztonság

Szlovénia, a terrorizmus által kevésbé veszélyeztetett országok közé tartozik. Szlovéniában a közbiztonság egyértelműen jónak mondható, szerencsére ritkán történik rablás, gépkocsi feltörés és lopás, és nem jellemző a szervezett bűnözés sem. Ljubljánban és a többi nagyvárosban éjszaka is nyugodtan lehet sétálni. A turisták sérelmére elkövetett ritka bűncselekmények többnyire a nyári főszezonban a tengerparton, a nyaraló településeken történnek. Az éttermekben nem jellemző a túlszámlázás.

Forrás: <https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-orszagonkent/szlovenia?szlovenia=#b>
http://utikritika.hu/szlovenia/hasznos_informaciok#kozbiztonsag

5. Infrastruktúra, közlekedés

Rövidtávú tartózkodás esetén a magyar vezetői engedélyt elfogadják. A Szlovén Köztársaság területén minden személygépkocsi részére, belterületen is kötelező a nappali fényszóró, valamint minden rendelkezésre álló (első-hátsó) biztonsági öv használata. Külföldi forgalmi rendszámú személygépjárművek részére is kötelező november 15. és március 15-e között a téli gumi használata, vagy ha az nincs, akkor hóláncot kötelező tartani az autóban. Egyes hegyvidéki utakon, amennyiben azt jelzik, a hólánc megléte minden esetben megkövetelt, amit ellenőriznek is.

A személygépjárművek vezetőinél a megengedett véralkoholszint max. 0,05%, a kezdő vezetőknél (azaz a jogosítvány megszerzése után 2 évig) 0,0%. Vezetés közben mobiltelefon csak kihangosítóval használható. A szlovén jogszabályok értelmében tilos dohányozni olyan járműben, amelyben 18 év alatti személy is utazik. A sebességhatárok személyautók számára: 50 km/h (lakott területen), 90 km/h (lakott területen kívül), 110 km/h (gyorsforgalmi úton, ez kék színű autópálya táblával jelölve), 130 km/h (autópályán, zöld színű autópálya táblával jelölve). Néhány autópálya szakaszon 110 km/h a sebességhatár (pl. A5 magyar határ-Maribor), az alagutakban pedig általában 100 km/h. Felhívjuk a figyelmet, hogy több autópályán is elhelyeztek sebességmérő kamerákat, illetve az alagutakban szinte mindenhol mérik a sebességet. A Trojane hágónál az A1-es autópályán pedig átlagsebesség mérésére alkalmas készülékek is vannak. A kamerák felvétele alapján a szlovén rendőrség bírságot szab ki, amelyet közvetlenül megküld a gépjármű üzemeltetőjének. Tapasztalataink szerint már néhány km/h-ás sebességtúllépés esetén is előfordulhat büntetés. Szlovéniában az autópályák és a jelentősebb gyorsforgalmi utak, valamint néhány alacsonyabb rendű út, összesen 612 km hosszú útszakasz használatáért útdíjat kell fizetni. Alagutak esetében csupán a Karavankák-alagút díjköteles.

2022. február 1-jétől kezdődően kizárólag az online is megvásárolható e-matricával vehetők igénybe a szlovén közutak. Az éves matricák érvényessége a korábbi fix tizennégy hónapos érvényességi idő helyett a vásárló által megjelölt dátumtól kezdődően számított 365 napig lesz majd érvényes. Ugyanakkor a Szlovén Autópályakezelő (DARS) tanácsára kérjük a kedves állampolgárokat, hogy – a megnövekedett csalások bejelentése miatt –, az e-matricákat csak a DARS hivatalos webhelyéről vásárolják meg a visszaélések elkerülése érdekében: <https://evinjeta.dars.si/en>.

Az e-matricához megadott rendszám helyességéért és a megfelelő díjkategória választásáért a vásárló felel. Az e-matricák érvényességét a magyarországihoz hasonló kamerás megfigyelőrendszerrel ellenőrzik.

További részleteket a https://www.dars.si/Vignette_system/E-vignette honlapon találhatnak. Még a szlovén határ átlépése előtt érdemes megvásárolni a szlovéniai autópálya matricát. A matrica nélkül közlekedőkre 300-800 EUR büntetést róhatnak ki.

Felhívjuk a személygépjárművel utazók figyelmét, a szlovén szabályozás két díjkategóriát különböztet meg a személygépjármű autópálya matrica esetében, 2A díjkategória – amennyiben az autó első tengely felett mért magassága legfeljebb 1,3 méter, 2B díjkategória – amennyiben az autó első tengely felett mért magassága meghaladja az 1,3 métert. A 3,5 tonna feletti járművek díjfizetésével kapcsolatban a DARS alábbi oldalán találhat információkat (angolul).

A 3,5 tonna feletti tehergépjárművel és autóbusszal közlekedőkre a fenti változások nem vonatkoznak. E gépjárműkategóriák esetében továbbra is az ún. „DarsGo”-rendszer használata kötelező. (Bővebb információ magyar nyelven: <https://www.darsgo.si/portal/hu/otthon>)

2019. január 1- től a DarsGo elektronikus útdíjfizetés hatálya alá eső, 3,5 tonna összsúlyt meghaladó gépjárművek esetében a szlovén autópályán a Ljubljana- Koper és Ljubljana-Šentrupert szakaszain a koperi kikötőbe vezető második vasúti vágány finanszírozása céljára útdíjpótlékot számolnak fel. A pótlékot is tartalmazó útdíjárak listája [itt](#) található. A pótlékot a kék színnel jelölt szakaszokon számítják fel.

A teljes szlovén autópályahálózaton 06.00 és 18.00 óra között tilos az előzés a 7,5 tonna legnagyobb megengedett össztömeget meghaladó gépjárműveknek. Emellett továbbra is tilos számukra az előzés az alagutakban, az elágazásoknál, valamint a várost elkerülő utakon. Napközben a háromsávós szakaszokon, valamint éjszaka az előzés továbbra is engedélyezett. A szabálysértőkre a szlovén rendőrség 300 eurós bírságot szab ki.

A 7,5 tonna legnagyobb megengedett össztömeget meghaladó gépjárművek közlekedési rendjének módosításáról a G1-6 Postojna-Jelšane és a G1-7 Kozina-Starod útszakaszokon [itt olvashat](#).

A Szlovéniába belépő külföldi személyfuvarozók (buszok, kisbuszok stb.) utazási céljuktól függetlenül adózási kötelezettség alá esnek Szlovéniában. Az autóbust üzemeltetőnek (az utazás szervezőjétől függetlenül) szlovén adószámot kell kérnie (ennek menetéről bővebb információ: <https://ljubljana.mfa.gov.hu/page/szloven-adoszam-kivaltasa>) és jelentést kell benyújtania a Szlovéniában/Szlovénián keresztül megtett fuvarokról, amelyek után adót kell fizetnie. Az időszakos szállítást végző személyek számára a részletes leírás [az alábbi helyen](#) található. Szlovéniában szigorú szabályok vonatkoznak a gyermekek csoportos szállítására, amelyet a közúti közlekedés szabályairól szóló törvény (Zakon o predpisih cestnega prometa (ZPrCP) www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5793) 90. paragrafusában szabályoz. Ennek főbb elemei: A busszal utazó gyermekek csoportját legkevesebb egy, 21 évesnél idősebb személynek kell kísérenie, a gyermekeknek utazás közben szabályosan beépített üléseken, biztonsági övvel bekötve kell ülniük, a gyermekek csoportját személyautóban csak három évnél több vezetési gyakorlattal rendelkező gépkocsivezető

szállíthatja, a buszvezetőknek pedig legalább egy éves buszvezetési gyakorlattal kell rendelkezniük, és az utóbbiról fel kell tudni mutatni a munkaadó igazolását. A gépjárművön emellett szabályosan fel kell tüntetni, hogy az gyerekeket szállít. A rendőrök a sofőr állapotát (pl. fáradság) is ellenőrizhetik.

Az utóbbi időben több kamiont is büntettek amiatt, hogy az erős szél miatt életbe léptetett korlátozás ellenére használta a gyorsforgalmi utat. A főként téli időszakban fellépő bóra (Burja) erős szellőkései miatt sokszor korlátozzák a helyi hatóságok a tehergépjármű forgalmat, főként a Ljubljana-Koper, illetve a H4-es gyorsforgalmi utakon. Ilyenkor fontos figyelni a kijelzőket, amelyek tájékoztatnak a korlátozásokról.

Szabálysértés elkövetése esetén a kiszabott bírság befizethető a helyszínen készpénzben, vagy a rendőrségen. Helyszíni bírság kiszabása esetén a bírságoló szerv felhívja a bírságolt személy figyelmét, hogy amennyiben meghatározott időn belül kifizeti a bírságot (ez általában 8 vagy 16 nap), akkor a büntetésnek csak a felét kell kifizetnie. A bírság befizetésének megtagadása esetén az igazoltató hatóság ideiglenesen bevonhatja a vezető és a gépkocsi (a tehergépkocsi és a rakomány) okmányait, amelyeket azonban az összeg befizetését követően azonnal visszaadnak. A konzulátusnak a hatályos jogszabályok értelmében kiszabott helyszíni bírságok mértékét és a szlovén hatóságok ezzel kapcsolatos döntését nem áll módjában befolyásolni. Ennek megfelelően a konzulátusnak nincs arra hatásköre, hogy a helyszínen eljáró szlovén rendőrt felhívja telefonon és vele a büntetés nagyságáról vagy annak jogszerűségéről egyeztessen. Amennyiben a megbírságolt magyar állampolgárnak bármilyen jellegű észrevétele van, akkor utólag panasszal élhet az eljáró hatóságnál, alapszabályként a bírság kiszabásától számított 8 napon belül. A panasz továbbításában természetesen segítséget nyújt a konzulátus.

Irataik eltűnése esetén kérjük, jelentsék be a legközelebbi rendőrségen, továbbá útlevelük elvesztése, eltulajdonítása esetén lehetőleg rendőrségi jegyzőkönyv birtokában 3 munkanapon belül jelentsék be azt a nagykövetség konzuli osztályán.

Teendők autó/kamion műszaki meghibásodása esetén a visszaélések elkerülése érdekében: Felhívjuk a kedves állampolgárok figyelmét – legfőképpen a Celje és környékére utazókat – hogy amennyiben autójukkal, kamionjukkal az autópályán vagy annak valamely megállójában műszaki okok miatt kénytelenek megállni, a kikerülő szlovén autómentő által kiállított papírt csak akkor írják alá, amennyiben meggyőződtek a műszaki hiba valódiságáról és a gépkocsi üzemképtelenségéről. Amennyiben az autómentő az Önök akarata ellenére el kívánja szállíttatni a gépjárművet, javasoljuk, hogy haladéktalanul értesítsék a 112-es/113-as segélyhívón keresztül a szlovén rendőrséget és a rendőrségi intézkedés megtörténteig ne hagyják el a helyszínt. Abban az esetben, ha Önök aláírják az autómentő által adott papírt, illetve kifizetik az autómentő cég költségeit, panaszukat a továbbiakban kizárólag jogi úton, polgári peres eljárás keretében tudják érvényesíteni.

A szlovén autópályákon az utóbbi időszakban többször előfordult, hogy a műszaki hibás autót/kamiont elvontató cég kirívó összeget kívánt elkérni a magyar autó/ kamion vezetőjétől szolgáltatásáért, majd a járművet addig nem engedte útnak, amíg az összeget ki nem fizették. Ennek elkerülésére fontos, hogy csak a szlovén autópálya kezelő (DARS), illetve a vele szerződésben lévő szlovén autóklub (AMZS) által megbízott alvállalkozókra bizzuk a jármű elvontatását. A hivatalos alvállalkozók tarifái nem lehetnek magasabbak az AMZS honlapján szereplő összegeknél, amelyekről az [alábbi linken](#) lehet tájékozódni. Amennyiben magasabb a számla, úgy javasoljuk az [itt](#) szereplő árakra való hivatkozást. Utólag is van lehetőség panaszt tenni a DARS-nál vagy az AMZS-nél a számla bemutatásával. Az autó/kamion vontatási ügyek kapcsán helyben tapasztalt súlyos jogsérelem esetén (azaz áru lefoglalása és/vagy fizikai személy szabad-mozgásának korlátozása esetén) javasolt a helyi rendőrség értesítése. Műszaki hiba esetén az 1987-es telefonszámon lehet segítséget kérni az

AMZS-től (kommunikációs nyelvként lehet használni az angolt és a németet, de van magyarul tudó munkatárs is).

A 3,5 tonna összsúlyt meghaladó járművek elvontatása: 2019. április 1-től megváltoztak a 3,5 tonnát meghaladó gépjárművek elvontatásának szabályai. Az elvontatást az autópályáról és a gyorsforgalmi utakról ezentúl kizárólag csak a szlovén autópályakezelő – DARS - alvállalkozó cégei végezhetik. Szem előtt kell tartani, hogy az autópálya pihenők parkolói az autópályahálózat részét képezik, az innen történő elvontatást úgyszintén csak a DARS alvállalkozói végezhetik.

Az alvállalkozók listája és működésük területi felosztása itt tekinthető meg: https://www.dars.si/VZDRZEVANJE/Storitev_avtoveleke

A saját szervezésben, vagy asszisztencia által történő elvontatást büntetik.

A törvény értelmében a meghibásodott, megsérült, elhagyott járműveket a leállósávról és az ún. segélyöblökről (muravidéki autópálya) legkésőbb két órán belül, az autópálya parkolóiból pedig 72 órán belül el kell távolítani.

A jármű elvontatása: A jármű elvontatása csak a DARS munkatársának jelenlétében történhet. Javasolt, hogy az arról szóló megállapodás is a DARS munkatársának jelenlétében szülessen meg, hogy a járművet hova vontassák, és csak az ilyen módon megszületett egyértelmű megállapodás után kerüljön aláírásra a vontatás megrendeléséről szóló papír. Amennyiben a gépjárművet nem haza, vagy nem valamely szervízbe viszik, az elvontatás általában a vontató cég legközelebbi védett parkolójába történik. A vontatás költségeit a helyszínen kell rendezni, az előszámla szerinti fizetés javasolt. A vontatócég a fizetés biztostékeként feltartóztathatja a járművet és a rajta lévő árut.

Parkolóban várakozó meghibásodott járművek: Az autópályahálózathoz tartozó parkolóban a teherautók és a kamionok legfeljebb 72 órát várakozhatnak. Kisebb meghibásodások esetén a parkolóban történő gépkocsijavítás megengedett. A parkolóból történő elvontatás esetén a DARS munkatársának jelen kell lennie és egyedül ő (és nem a vontató cég) dönthet arról, hogy a gépjármű megjavítható-e a parkolóban. A visszaélések elkerülése érdekében javasoljuk, hogy amennyiben a vontatócég a DARS munkatársának jelenléte nélkül, illetve az Önök akarata ellenére kívánja elvontatni a járművet, követeljék a DARS munkatársának jelenlétét.

Egyéb tudnivalók: Az alvállalkozó vontatócégek járművein szerepelnie kell a DARS mágneses logójának, amelyen ez a felirat szerepel: „DARS, Pogodbenik Dars Št. (az alvállalkozó száma)”.

Számlázási és egyéb visszaélések esetén az infodars@dars.si és a gp@dars.si e-mail címre lehet panaszt küldeni.

A gépjárművek meghibásodása, megsérülése és elhagyása esetén a 00 386 1 5188-518 (belföldről az 1970-es) telefonszámot kell hívni.

Forrás: <https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-oroszagonkent/szlovenia?szlovenia=#b>

6. Repülőterek

Nemzetközi repülőterek:

[Ljubljana Airport](#)

[Maribor Edvard Rusjan Airport](#)

[Portorož Airport](#)

Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_Slovenia

7. Banki szolgáltatások elérhetősége

Szlovéniában 1991. óta, tehát a függetlenség kikiáltása óta kétszintű a bankrendszer, akárcsak Magyarországon. A központi bank szerepét a [Banka Slovenije](#) látja el, valamint felügyeli a bankok jogszabályban előírt működését, a szabályok betartását. Üzleti tevékenységet a bankok vagy takarékszövetkezetek végeznek. 2007. január 1-jét követően - az euró bevezetése után - változás történt, a monetáris politika vezetését átruházták az eurórendszerre, amelynek része lett a Banka Slovenije is. Az eurórendszer felelős a közös monetáris politika kivitelezésért az eurózónán belül, hiszen az euró bevezetése után a Banka Slovenije tagja lett az Európai Központi Banknak.

A szlovén bankrendszer szétaprózott, még mindig 16 bank működik a kétmillióos országban. A 4 nagybank mögött egy sor közepes méretű, egyenként 4-7%-os részesedéssel rendelkező, külföldi tulajdonban levő pénzintézet van, ezeket 1-2% súlyú szlovén tulajdonban levő kisbankok követik. Az állami bankeladásoknál döntő szerepet játszott a 2013-2014-es engedélyezett feltőkésítés során az európai versenyhatóság felé tett hivatalos szlovén állami kötelezettségvállalás, melyet Szlovénia 2019-re teljesített, és így az állami tulajdon aránya a bankrendszerben 12%-ra csökkent. Szlovéniában a legjelentősebb bankok a következők: Nova Ljubljanska Banka (NLB Bank), Nova Kreditna Banka Maribor (NKBM), A Banka, SKB Bank, Unicredit, Banka Intesa Sanpaolo, Sberbank, Sparkasse, BKS Bank.

Szlovéniában a bankszámlanyitás külföldi állampolgárok részére egyszerű, bankfiókban és bizonyos körülmények közt online is intézhető. Bankszámlanyitáshoz az alábbiakra van szükség: érvényes útlevél, szlovén adószám, külföldi adószám. Céges bankszámla nyitásához szintén szükséges szlovén adószám, illetve a vállalkozással kapcsolatos iratok (cégbíróági nyilvántartási kivonat, egyéb céggel kapcsolatos iratok, aláírási címpéldányok, valamint egyéb meghatalmazások és a cégvezető tartózkodási és munkavállalási engedélye. Az ATM automaták a legtöbb városban megtalálhatók, a pénzfelvétel helyi és külföldi számláról is lehetséges.

Forrás: <https://www.bsi.si/en/about-us>

https://www.napi.hu/nemzetkozi_vallalatok/bank-bankrendszer-szloven-otp.688690.html

<https://www.investslovenia.org/news-and-media/e-newsletter/the-new-shape-of-slovenian-banking>

<https://thebanks.eu/countries/Slovenia>

<https://www.2slovenia.eu/you-and-your-family/banks-bank-account-for-foreigners/>

8. Egyéb

Szlovénia telefonos országhívószáma: +386. Ljubljana körzetszáma: 01.

A hivatali idő munkanapokon általában 8-15 óra között van, szerdai napokon jellemzően hosszabb az ügyfélfogadási idő. A nagy bevásárlóközpontok hétköznaponként általában 20 óráig, vasárnaponként 15 óráig tartanak nyitva.

Forrás: <https://konzinfo.mfa.gov.hu/utazasi-tanacsok-orszagonkent/szlovenia?szlovenia=#b>

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

A szlovénok több mint 84%-a beszél legalább egy idegennyelvet – a legelterjedtebb idegennyelvek az angol, a német, az olasz, a szerb, a horvát, a francia és a spanyol.

A szlovénok nem szláv vagy balkán, hanem közép-európai államként tekintenek magukra. A jugoszláv örökség is vegyes érzelmeket vált ki, ugyanakkor az olasz és osztrák hatásokra büszkék. A szlovénok általában megbízhatóak, határozottak és egyenesek, és ugyanezt várják potenciális partnereiktől.

Az első kapcsolatfelvétel esetén célszerű a szlovén felet – lehetőség szerint egy döntéshozói pozícióban lévő személyt - írásban (e-mail vagy levél) felkeresni. Kapcsolatépítés szempontjából hasznos lehet a vásárok és szemináriumok látogatása is.

A szlovénok komolyan veszik az üzleti találkozót és alaposan felkészülnek rájuk. Az első megbeszélés célja egymás megismerése és a főbb célok egyeztetése. A találkozók előre egyeztetett időpontban történnek, ebéd esetén általában a meghívó fél fizeti a számlát. Találkozáskor a köszöntés módja a kézfogás, első találkozó alkalmával a felek névjegykártyát cserélnek. Szóbeli megegyezést követően a szlovén fél az együttműködés hivatalossá tételéhez írásos szerződéstervezetet vár a potenciális üzleti partnertől. A fontosabb döntéseket magasabb pozícióban lévő beosztottak hozzák, így a döntés általában hosszabb időt vesz igénybe.

A szlovén üzletemberek pontosak, a késést tiszteletlenségnek tartják, ugyanakkor egy szlovén cégnél történő találkozó esetén túl korán sem illik érkezni.

Az ajándékozás az első megbeszélések alkalmával kevésbé jellemző (bár ekkor is lehet bort, kisebb céges ajándékot vinni, melyet a találkozó végén illik átadni), inkább csak az üzletkötést követően szokás ajándékot vinni a szlovén üzleti partnernek.

Forrás:

<https://www.investslovenia.org/business-environment/human-resources/foreign-language-skills>

<https://businessculture.org/southern-europe/business-culture-in-slovenia/business-etiquette-in-slovenia/>

<https://www.european-business.com/tips/business-etiquette-slovenia-what-to-look-out-for>

<https://www.2slovenia.eu/2017/10/03/slovenian-business-etiquette/>

2. Fontosabb ünnepek

- Január 1. és 2. – Újév
- Február 8. – Prešeren-nap, szlovén kulturális ünnep
- Húsvét vasárnap és hétfő
- Április 27. – A megszállók elleni felkelés napja
- Május 1. és 2. – A munka ünnepe
- Pünkösd vasárnapja
- Június 25. – A szlovén állam ünnepe
- Augusztus 15. – Nagyboldogasszony napja
- Október 31. – A reformáció napja
- November 1. – Az Emlékezés napja
- December 25. – Karácsony
- December 26. – A függetlenség napja

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Szlov%C3%A9nia#%C3%9Cnnepnapok>

3. Vallás, vallási szokások

Szlovénia túlnyomórészt katolikus ország, állami ünnepeiken kívül alapvetően a katolikus egyház ünnepeit tartják.

A Nemzetközi Társadalmi Kutatási Program (ISSP) 2015-ös felmérésében a lakosság 64,3%-a vallotta magát kereszténynek, ezen belül is 62,2% katolikusnak. Az ortodoxok aránya 1,5% és 0,6% vallotta magát egyéb keresztény felekezethez tartozónak. 34,3% nem vallásos és 1,5% az egyéb vallásúak aránya.

Szlovénia 2007 februárjában új törvényt alkotott a vallásszabadságról, mely különösen a katolikus egyháznak kedvezett (főként az állami támogatás tekintetében), és szigorú feltételeket szabott az új vallási közösségek bejegyzésére. Szlovéniában az egyházak és a vallásközösségek az államtól elválasztva működnek. A szlovén törvények garantálják a vallásszabadságot és tiltják a vallási alapú diszkriminációt.

Forrás:

https://en.wikipedia.org/wiki/Religion_in_Slovenia

4. Történelmi áttekintés

A mai szlovének őseit is magukba foglaló délszláv törzsek, a morvákból kiszakadva – a jelenlegi osztrák-magyar határ mentén haladva –, a 6. században érték el az Alpok keleti vonulatait, de ezzel egyidőben a Dunántúl területén is megjelentek, több mint 300 évvel a magyar honfoglalás előtt, így lényegében Magyarország területe is első hazájuknak tekinthető. A mai Szlovénia területén élő romanizált illír lakosságot beolvastva csakhamar benépesítették a Dunától az Adriáig húzódó területet. Az avar uralom elől a 7. század közepén Valuk nevű Kenézük (knez) vezetésével csatlakoztak a 8. század közepéig fennálló, Samo által létrehozott nagy szláv törzsszövetséghez, mely ekkor már a Fekete-tengertől az Alpokig ért. A keleti Alpok vidékén élő törzsek a 8. században megalapították első önálló államalakulatukat, Karantániát (Karantanija, Kärnten, Karintia). Az akkor kialakuló feudális világban ritkaságszámba ment a karantániai demokrácia, meglepő módon Thomas Jeffersonra, az amerikai függetlenségi nyilatkozat megalkotójára is hatással volt ez az államalakulat. Később a bajor tartományi hercegek uralma alá került a terület (745-ben), melyek hatalmukat kiterjesztve meghódították Karintiát, Stájerországot és Krajna határvidékét.

A 9. században a Dunántúlon (Alsó-Pannóniában) megalakult egy rövid életű szlovén fejedelemség Pribina vezetésével, aki Nyitráról menekült el fiával, későbbi utódjával, Koceljel. A 8-9. század fordulóján (788-ban) Nagy Károly hódította meg a vidéket, a 10. századtól a Német-római Birodalomhoz tartozott. A szlovének által lakott terület nyugati része a Karintiai Hercegség, keleti része pedig Alsó-Stájerországgént a stájerországi hercegség részévé vált, Isztria önálló örgrófsággá alakult. Közben a Kárpát-medencébe érkező magyar törzsek is "látogatást tettek" a területen, de nagyobb hódítást nem tudtak véghez vinni. A 11. században az ország egy része II. Přemysl cseh király birtokába került. A terület a 14. században végleg bekerült a Habsburg örökös tartományok sorába, de a karintiai hercegek beiktatási szertartása még 1414-ig szláv nyelven folyt. A német bevándorlás és városiasodás miatti asszimiláció elé a 16. században a reformáció kibontakozása emelt gátat, ekkor keletkezett az első szlovén nyelvű katekizmus és bibliafordítás is.

A Velencei Köztársaság 1150 körül kezdett a térségben terjeszkedni, először a parti városokban, majd lassan Isztria egészét meghódította. Uralma 1797-ig tartott, mely a külsőségekben is megmutatkozott. Ezt a határozott stílust még ma is láthatjuk a szlovén tengerparti települések óvárosaiban.

A szlovén önállóság gondolata felmerült már a Cilleiek alatt és a 17. század folyamán is. A Cillei grófok Cilli (Celje) központtal egy teljesen független hercegséget szerettek volna a területen, amelybe bekapcsolhatták volna a stájer és krajnai területeket is, de nem kísérte őket szerencse. Zrínyi Miklós a költő és hadvezér a vasvári béke után rájöhetett, hogy a Habsburg uralkodó nem hajlandó az oszmán-török terjeszkedést megállítani, meg kívánta a Habsburg uralomtól is tisztítani Magyarországot, s hogy erősebben vegye fel a harcot a külső fenyegetéssel, a szomszédos államokkal konföderatív szövetséget képzelt el. Horvátországnak Stájerország szlovén és német rendjeivel jó viszonya volt és a szlovének támogatták Zrínyi önállósági elképzeléseit, amit megakadályozott a horvát bán korai halála. A 18–19. század fordulóján feléledt a nemzeti arisztokrácia hiányában addig szunnyadó szlovén nacionalizmus. 1797-ben megjelent az első szlovén nyelvű újság, a Lublanske Novize (Ljubljana Hírek). A szlovén nemzettudat gyengeségét mutatja azonban, hogy a Valentin Vodnik (1758–1819) költő által kiadott első szlovén újság hadi, gazdasági és kulturális tudósításait átlagban mindössze 70 példányban sikerült eladni, mert nem volt képes konkurálni a német nyelvű lapokkal. A 19. század elején a terület rövid ideig (1809–1815 között) a Napóleon által létrehozott Illír tartományok részévé vált, ennek központja Ljubljana (Laybach) volt. E rövid időre a tartomány egyik hivatalos nyelve a szlovén lett. A területet Napóleon oroszországi kudarca után, 1813-ban a Habsburg Birodalom hadereje visszafoglalta, 1815-ben a bécsi kongresszus döntése hivatalosan is a Habsburg Birodalomnak ítélte. A szlovén értelmiség (Matija Čop, Anton Martin Slomšek, Andrej Smole, France Prešeren) az ország egyesülését követelte (Slovenšna Cela). Az 1848-as forradalom idején a Bécsben megalakított Szlovén Társaság független, egyesült szlovén királyságot követelt (Zedinjena Slovenija). Időközben az ipari forradalom a szlovén területeken is hódított. Az abszolutista kormányzás ideje (1849–1860) után az 1860-as októberi diploma némi lehetőséget adott a nemzeti mozgalom kibontakozására. Megalakult az első politikai szervezet, a Bécshez hű Katolikus Néppárt, s az ifjú szlovének mozgalmából a század végére létrejött a radikálisabb Független Nemzeti Haladó Párt.

1849 és 1918 között a terület erősen iparosodni kezdett: megépült a Bécs-Ljubljana vasút, több ipari üzem épült Kranjban, Trbovljében és Ajdovščinában. Ugyanakkor a nehéz megélhetés miatt az akkori népesség 56%-a, 300.000 szlovén kivándorolt Amerikába.

A szlovén értelmiség körében a 20. század első évtizedében terjedt el az egységes délszláv állam megalakításának eszméje. Az Osztrák–Magyar Monarchia háborús veresége után, 1918. december 1-jén kikiáltották a Szerb–Horvát–Szlovén Királyságot, amelyhez – az 1919-es saint-germaini békeszerződés és az azt részben revideáló 1920-as rapallói olasz–délszláv egyezmény értelmében – a korábbi Krajnából, Karintia nagy részéből és Dél-Stájerországból álló szlovének lakta területek is csatlakoztak, de Isztria és Trieszt környéke Olaszországé lett. Az egyesült királyság 1929-ben felvette a Jugoszláv Királyság nevet.

A magyarországi szlovének az első világháború után megpróbálták saját szerveződésüket Szlovenszka krajina néven létrehozni, amit Szlovénián belül is el akartak érni.

A második világháború alatt, Jugoszlávia kapitulációja után, Szlovéniát ismét felosztották a Német Birodalom, az Olasz Királyság és a Magyar Királyság között. 1943-ban, a Dolomiti Kiáltvány megjelenése után megalakult a Szlovén Kommunista Párt, amely később más baloldali szervezetekkel létrehozta a Felszabadítási Frontot (Osvobodilne Fronte – OF) és a partizánhadsereget. A partizánok a háború végéig a szövetségeseket segítették gerilla-hadviselésükkel. Szlovén területen 1945. május 15-én ért véget a második világháború.

1945 után a kommunista Jugoszlávia szövetségi tagállama (Szlovén Szocialista Köztársaság) lett. 1947-ben a párizsi békeszerződés értelmében visszakapta az addig Olaszországhoz tartozó területeinek nagy részét (Trieszt környékének kivételével). 1948-ban Tito szakított a sztálini politikával és az ország kapukat nyitott a Nyugat felé. Az '50-es évek közepéig

megtörtént az államosítás. A gazdaságilag legfejlettebb köztársaság kénytelen volt túrni, hogy a megtermelt javai a központi elosztás miatt kiáramoljanak a területéről. Az 1974-es jugoszláv alkotmány, bár lazított valamit a szövetségi kereteken, többek között a hadügyet és pénzügyet központi irányítás alatt tartotta.

Tito halála, Gorbacsov nyitása, a kelet-európai kommunista rendszerek fellazulása hatására Szlovénia is lépéseket tett a demokratikus jogállam megteremtése és egyben a függetlenség kivívása felé is. 1989 februárjában megalakult az első nem kommunista, ellenzéki párt. 1989 decemberében a még egypárti szlovén vezetés kinyilvánította, hogy szuverén nemzetállam megalakítására törekszik, 1990 januárjában a szlovén küldöttek elhagyták a belgrádi szövetségi parlamentet, 1990 márciusában az állam nevét Szlovén Köztársaságra változtatták. Az 1990 áprilisában megtartott többpárti választásokat a hat pártot tömörítő Szlovén Demokratikus Ellenzék (DEMOS) nyerte, májusban az ő jelöltjük, Lojze Peterle alakított kormányt, a köztársasági elnök a reformkommunista Milan Kučan lett. 1990 júliusában kimondták Szlovénia Jugoszlávián belüli teljes szuverenitását, a december 23-i népszavazáson pedig a lakosság legnagyobb része (88%) a teljes önállóság mellett döntött. 1991. június 25-én kikiáltották a független Szlovén Köztársaságot, majd rövid ideig tartó, 65 halálos áldozattal járó fegyveres harc után (1991. június 27-étől július 7-éig) a szlovén területvédelmi alakulatok visszaverték a jugoszláv hadsereg támadását. A harcok idején Németország az Európai Közösségen belül kialakult konszenzust megtörve ismerte el Szlovénia függetlenségét. Ezután megkezdődött a szerb vezetés alatt álló jugoszláv hadsereg kivonulása az új ország területéről (1991. október 25.).

1991 őszén a szlovén hatóságok fokozatosan átvették a szövetségi ügyek intézését, a dinár helyett bevezették az új valutát, a tolar. 1991. december 23-án elfogadták az új szlovén alkotmányt. 1992 januárjára Európa majdnem minden országa, köztük Magyarország is elismerte az új államot; 1992 májusában felvették az ENSZ-be, 1993. január 15-én az IMF-be, 1993 májusában az Európa Tanács tagjai közé.

1992 májusában a DEMOS felbomlása után megbukott Peterle miniszterelnök, az új kormányt a Liberális Demokrata Párt vezetője, Janez Drnovšek alakította meg, akinek pártja megnyerte az 1992. december 6-i parlamenti választásokat is. Államfőnek ismét Milan Kučant választották.

1994. szeptember 27-én Szlovénia tagja lett a GATT-nak, majd december 23-án a WTO-nak is. 1995 márciusában az Európa Tanács tárgyalni kezdett Szlovéniával egy együttműködési szerződésről. 1996. június 10-én írták alá a társulási egyezményt az EU-val – a megállapodást az olasz kisebbségekért aggódó Olaszország évekig hátráltatta. 1998. január 1-jén az ENSZ BT nem állandó tagja lett. 2003. március 23-án a szlovének két népszavazáson hagyták jóvá az EU-hoz, illetve a NATO-hoz való csatlakozást.

Szlovénia 2004 márciusában tagja lett a NATO-nak, majd kilenc más állammal, köztük Magyarországgal együtt 2004. május 1-jén az Európai Unió tagjává vált, 2007. január 1-jével saját valutájaként vezette be az eurót.

2008 első félévében az újonnan csatlakozott országok közül elsőként látták el az Európai Unió Tanácsa soros elnöki feladatait. 2010. július 21-én Szlovéniát felvették az OECD-be.

Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Szlov%C3%A9nia_t%C3%B6rt%C3%A9nelme

További hasznos információk az ország történelméről:

Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Slovenia

Lonely Planet online útikönyv: <https://www.lonelyplanet.com/slovenia/a/nar/b891d039-5268-4622-8994-5cd1ef52dc91/360706>

Infoplease.com: <https://www.infoplease.com/world/countries/slovenia>

5. További hasznos információk

Az ország földrajzáról:

[CIA World Factbook – Szlovénia földrajz](#)

Wikipedia: <https://en.wikipedia.org/wiki/Slovenia#Geography>

Worldatlas.com: <https://www.worldatlas.com/webimage/countrys/europe/si.htm>

Az ország politikájáról:

[CIA World Factbook – Szlovénia politika](#)

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Slovenia#Politics>

Freedom House: <https://freedomhouse.org/country/slovenia/freedom-world/2019>

A BBC Szlovéniáról: <https://www.bbc.com/news/world-europe-17846376>

Az ország kultúrájáról:

http://guide.culturecrossing.net/basics_business_student.php?id=184

[Wikipedia - Slovenian culture](#)

Utazaselott.hu: <http://www.utazaselott.hu/utazas-szlovenia-latnivalok-cqfx-2.html>

Maps of world: <https://www.mapsofworld.com/slovenia/>

Az ország minisztériumairól:

[Az ország hivatalos honlapja angol nyelven](#)

[Szlovénia Külügyminisztériuma](#)

[Szlovénia Belügyminisztériuma](#)

Angol nyelvű napilapok:

[Slovenia Times](#)

[STA](#)

[Total Slovenia News](#)

Frissítve: 2022. augusztus

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság